

Dnia 27 września 2017 r. w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszcy odbyła się wojewódzka konferencja zatytułowana **W (nie)bezpiecznej sieci..?** Organizatorem przedsięwzięcia, w którym wzięło udział około 200 nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół naszego województwa było **Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszcy**. Konferencja odbywała się pod patronatem Marka Gralika Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, którego reprezentował Kazimierz Mikulski (starszy wizytator Kuratorium Oświaty) i Pana Piotra Całbeckiego Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, którego reprezentował Pan Zbigniew Ostrowski Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Spotkanie poprowadzili: Pani Violetta Panfil-Smolińska i Robert Preus, nauczyciele konsultanci KPCEN w Bydgoszcy. Oficjalnego otwarcia konferencji dokonał Zbigniew Ostrowski Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który w wystąpieniu inauguracyjnym konferencję podzielił się swoimi refleksjami i doświadczeniami w zakresie bezpiecznego posługiwania się nowoczesnymi technologiami, w tym siecią.

Temat konferencji był odpowiedzią na jeden z głównych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, tj. **Bezpieczeństwo w internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych**. Waga tych zagadnień jest tak duża, że od wielu lat temat bezpieczeństwa w sieci jest również ujmowany w podstawie programowej kształcenia ogólnego na każdym etapie edukacyjnym.

W pierwszym wystąpieniu Robert Preus zaprezentował różne oblicza niebezpiecznej sieci (m.in. TOR, dostęp do szkodliwych treści), krótko je scharakteryzował oraz wskazał różne pomysły „leczenia zagrożeń” - kreatywnością uczniów. Zaproponował także, aby strony internetowe szkół stały się obszarem eksponowania pozytywnych działań uczniów, dzielenia się ich pasjami szkolnymi i pozaszkolnymi. Podkreślił także, że spirala niebezpieczeństw, w którą często wpadamy poprzez medialne nagłaśnianie cyberprzemocy, zbyt mocne eksponowanie zagrożeń, spowodowała, że mniej wiemy o działaniach pozytywnych młodych ludzi niż negatywnych. W konsekwencji eksponowania pozytywnych działań dzieci i młodzieży możemy w niedalekiej przyszłości uzyskać wielu uczniów - architektów pomysłów, kreatorów i producentów treści, którzy prezentują model aktywny, a w konsekwencji będą traktowali Internet jako miejsce pracy intelektualnej. Robert Preus zaproponował również, że w ten proces trzeba koniecznie zaangażować rodziców, którzy poprzez pedagogizację (wykłady i warsztaty ze swoimi dziećmi) będą kształtowali zdrowe nawyki. Podkreślił także, że każdy może być twórczym motywatorem. Może nim być nauczyciel i zarazić pomysłami oraz koncepcją pracy ucznia. Może być nim także sam uczeń, który zarazi pomysłem swoich rówieśników. Sama sieć jest twórczym motywatorem, bo w niej możemy znaleźć mnóstwo ciekawych inspiracji. *Twórczy motywator wiąże się z efektem domina, bo jeden zarażony, może zarażić innych. I tak ta pozytywna „choroba” się rozprzestrzeni* - powiedział Robert Preus. Kończąc swoje wystąpienie, zwrócił uwagę, na to żeby nauczyciele i rodzice zachęcali uczniów do doświadczania rzeczywistości, a nie tylko wirtualnego świata.

Z kolei Anna Borkowska, pracownik Zespołu Edukacji i Szkoleń, Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej zaprezentowała temat *Czy podejmiesz wyzwanie? Internetowy challenge i niebezpieczne gry nastolatków*. Na początku prelegentka wyjaśniła zjawisko challenge eksponowanego przez młodych ludzi w Internecie. Powiedziała, że publikowanie w sieci krótkich filmików przedstawiających osoby, które usiłują sprostać najdziwniejszym wyzwaniom są niezwykle popularne, a ich bohaterami, są zarówno dzieci, nastolatki, młodzi dorośli jak i celebryci, politycy oraz sportowcy. *Istotną tej mody jest pokazanie swoich dokonań możliwie jak najszerszemu gronu odbiorców* - powiedziała Anna Borkowska. Spektrum zjawiska jest szerokie i - jak podkreśliła prelegentka - inspirowane filmami czy akcjami społecznymi lub podejmowane

spontanicznie. Część z challenge'ów jest sposobem zarabiania pieniędzy, część dotyczy prowokacji, manipulacji informacjami, często nieprawdziwymi. Wprawdzie w teorii miały być one zabawne, ale wiele z pomysłów okazało się groźnym i niebezpiecznym przedsięwzięciem, jak na przykład cynamon challenge - polegający na zjedzeniu łyżki cynamonu bez popijania, selfie na szczycie najwyższej konstrukcji w mieście. Do ciekawych rozwiązań tego typu można zaliczyć *Mannequin challenge*. *Istotą wyzwania jest nagrywanie scenek, w czasie których biorące w nich udział osoby w pewnej chwili zastygają w bezruchu niczym manekiny* - powiedziała Pani Anna Borkowska.

Po przerwie kawowej równie ciekawe wystąpienie miała Marta Witkowska z Zespołu Edukacji i Szkoleń, Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej. Temat *NIE JESTEŚ OK. Wizerunek nastolatka w mediach społecznościowych* wzbudził duże zainteresowanie słuchaczy. Prelegentka na początku mówiła o wpływie mediów społecznościowych na młodych ludzi, o wpływie portali i kierunkach rozwoju oraz zainteresowaniach i niebezpiecznych trendach. Szczególnie te ostatnie budziły duże kontrowersje, bo przedstawiały niebezpieczne zachowania dzieci i młodzieży, w tym anoreksję i bulimię w sieci. Marta Witkowska uświadomiła uczestnikom konferencji, że zjawiska te to *zaburzenia o jednym z najwyższych wskaźników śmiertelności ze wszystkich zaburzeń psychicznych, ze szczególnie wysokim odsetkiem samobójstw*. Z reguły wspomniane zachowania, zbyt mocno koncentrujące się na ciele, promują restrykcyjne diety i kładą nacisk na idealny wizerunek. Prowadzą też do nieustannej zmiany wyglądu i w konsekwencji kończą się tragiczne, także śmiercią. Te niepokojące zjawiska ogląda często kilka, a nawet kilkadziesiąt milionów młodych ludzi w Internecie, są też promowane przez blogi, wielokrotnie komentowane i popularyzowane, a nawet tworzone są dla nich tutoriale.

W kolejnym wystąpieniu Tomasz Kocur (Emisariusz Bezpiecznego Internetu z Fundacji Nowoczesna Polska) zaprezentował temat: *Cybernauci. Bezpieczeństwo w sieci*. Przedstawił różne formy cyberprzemocy, m.in.: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Internetu, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających kompromitujących informacji, zdjęć, filmów, podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Bardzo dużo uwagi poświęcił odpowiedzialności karnej za te zachowania. Mówił o dwóch drogach ochrony prawnej: karnej i cywilnej. Przytaczał wiele artykułów i paragrafów Kodeksu Karnego, na który można się powołać przy tego typu zachowaniach. Ponadto Tomasz Kocur szczegółowo omówił stalking, child grooming, sexting i trolling. Zaprezentował etapy tych zjawisk oraz ich skalę na terenie naszego kraju. Emisariusz Bezpiecznego Internetu przedstawił też Ogólnoeuropejski System Klasyfikacji Gier (PEGI - Pan-European Game Information). Dużym zainteresowaniem cieszyła się także - zaprezentowana przez Pana Tomasza Kocura - procedura reagowania wobec sprawcy cyberprzemocy, którą można wykorzystać w szkole. Na zakończenie prelegent zaprezentował strony internetowe, na których można szukać pomocy. Po konferencji Emisariusz Bezpiecznego Internetu poprowadził część warsztatową *Kształtowanie bezpiecznych zachowań w sieci*.

Opracował
Robert Preus